

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2017)0230

Ümberpaigutamise elluviimine

Euroopa Parlamendi 18. mai 2017. aasta resolutsioon ümberpaigutamise toimimise kohta (2017/2685(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 14. septembri 2015. aasta otsust (EL) 2015/1523, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks¹,
- võttes arvesse nõukogu 22. septembri 2015. aasta otsust (EL) 2015/1601, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks²,
- võttes arvesse nõukogu 29. septembri 2016. aasta otsust (EL) 2016/1754, millega muudetakse otsust (EL) 2015/1601, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks³,
- võttes arvesse oma 9. septembri 2015. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks⁴,
- võttes arvesse oma 17. septembri 2015. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia, Kreeka ja Ungari toetamiseks⁵,
- võttes arvesse oma 15. septembri 2016. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse nõukogu 22. septembri 2015. aasta otsust (EL) 2015/1601, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks⁶,

¹ ELT L 239, 15.9.2015, lk 146.

² ELT L 248, 24.9.2015, lk 80.

³ ELT L 268, 1.10.2016, lk 82.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0306.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0324.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0354.

- võttes arvesse komisjoni 11 aruannet ümberpaigutamise ja ümberasustamise kohta,
 - võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 16. mai 2017. aasta avaldusi ümberpaigutamise toimimise kohta,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni taotlusel läbi viidud ja 2017. aasta märtsis avaldatud uuringut nende nõukogu 2015. aasta otsuste rakendamise kohta, millega kehtestati rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 78 lõikes 3 sätestatud nõuandemenetluse kohaselt võttis Euroopa Parlament suure häälteenamusega vastu seisukoha toetada ümberpaigutamisosuseid;
 - B. arvestades, et ümberpaigutamisosused võeti vastu kiireloomulise solidaarsusmeetmena, kuna puudus vastutuse jagamisel põhinev Euroopa varjupaigasüsteem, mida ei ole ikka veel loodud;
 - C. arvestades, et liikmesriigid on võtnud kohustuse paigutada ümber 160 000 varjupaigataotlejat Itaaliast ja Kreekast; arvestades, et nõukogu otsuse (EL) 2016/1754 kohaselt võib 54 000 nendest kohtadest kasutada Süüria pagulaste vastuvõtmiseks Türgist;
 - D. arvestades, et Ühendkuningriik on otsustanud kõnealuses mehhanismis mitte osaleda, samal ajal kui Iirimaa on otsustanud osaleda; arvestades, et Taani on otsustanud vabatahtlikult mitte osaleda, samal ajal kui kolm assotsieerunud riiki on otsustanud osaleda;
 - E. arvestades, et 27. aprilli 2017. aasta seisuga oli ainult 17 903 varjupaigataotlejat ümber paigutatud, neist 12 490 Kreekast ja 5 413 Itaaliast; arvestades, et see moodustab vaid 11 % kogu võetud kohustusest;
 - F. arvestades, et Itaalias ja Kreekas olevate inimeste arv, kellel on õigus ümberpaigutamisele, on praegu nõukogu otsustega ette nähtud arvust väiksem; arvestades, et seni on Kreekas registreeritud 26 997 ümberpaigutamistingimustele vastavat taotlejat, sellal kui liikmesriigid on ametlikult lubanud anda 19 603 ümberpaigutamiskohta; arvestades, et seni on Itaalias registreeritud 8 000 ümberpaigutamistingimustele vastavat taotlejat, sellal kui liikmesriigid on ametlikult lubanud anda 10 659 ümberpaigutamiskohta; arvestades, et lubatud kohtade arv on üldiselt palju kõrgem kui tegelikult ümber paigutatud isikute arv;
 - G. arvestades, et tegelikult loetakse ümberpaigutamistingimustele vastavaks ainult need varjupaigataotlejad, kes olid Kreekas juba enne 20. märtsi 2016; arvestades, et ümberpaigutamisosused ei sisalda sellist ümberpaigutamistingimustele vastavuse lõppkuupäeva ning ka nende muudatustes ei ole seda kehtestatud;
 - H. arvestades, et ümberpaigutamisele on õigus üksnes neil varjupaigataotlejatel, kelle kodakondsuse puhul on Eurostati uusimatel kättesaadavatel, kord kvartalis avaldatavatel andmetel keskmine taotluste rahuldamise määr 75 % või kõrgem; arvestades, et iraaklastel ei ole enam õigust ümberpaigutamisele, sest nende keskmine

taotluste rahuldamise määr on langenud alla 75 %; arvestades, et Euroopa Parlament nõudis oma 15. septembri 2016. aasta seisukohas komisjoni ettepaneku kohta, millega muudetakse nõukogu otsust (EL) 2015/1601, et afgaanidel peaks samuti olema õigus ümberpaigutamisele; arvestades, et afgaanid moodustasid suuruselt teise varjupaigataotlejate rühma, kellega liit pidi 2016. aastal tegelema; arvestades, et neist 56,7 %-le anti varjupaik; arvestades, et selgelt kõige rohkem afgaane saabub Kreekasse; arvestades, et paljud neist on saatjata alaealised;

- I. arvestades, et 62 300 varjupaigataotlejat ja rändajat on endiselt Kreekas;
- J. arvestades, et Itaaliasse saabujate arv saavutas 2016. aastal uue rekordi – 181 436 (18 % rohkem kui 2015. aastal), kellest 14 % olid saatjata alaealised; arvestades, et 2016. aastal saabus 20 700 eritrealast, kes vastavad ümberpaigutamistingimustele, kuid Itaalia on seni registreerinud neist ümberpaigutamiseks ainult umbes neljandiku;
- K. arvestades, et Itaaliast 2016. aastal teistesse liikmesriikidesse ümber paigutatud varjupaigataotlejate arv oli oluliselt väiksem kui Dublini määruse alusel teistest liikmesriikidest Itaaliasse üle viidud varjupaigataotlejate arv;
- L. arvestades, et komisjon kehtestas oma 8. aruandes ümberpaigutamise ja ümberasustamise kohta igakuise ümberpaigutamise sihtarvu, mida korrati järgmistes aruannetes ja milleks on 3 000 varjupaigataotlejat Kreekast ja 1 500 Itaaliast (alates 1. aprillist 2017), et tõhusalt ja sujuvalt hõlbustada ja kiirendada ümberpaigutamist nõukogu otsustega ette nähtud ajaraamistikus;
- M. arvestades, et Euroopa Ülemkogu kiitis oma 15. detsembri 2016. aasta kohtumisel heaks ELi-Türgi avalduse rakendamise ühise tegevuskava, mis sisaldas Kreekast ümberpaigutamise eesmärki; arvestades, et Euroopa Ülemkogu kordas oma nõudmist veelgi intensiivistada jõupingutusi, et kiirendada ümberpaigutamist, eelkõige saatjata alaealiste puhul;
- N. arvestades, et ümberpaigutamise toimimiseks vajalikud eeltingimused ja tegevustaristu on täielikult paigas;
- O. arvestades, et hoolimata teatavast edust on ainult kaks liikmesriiki, Soome ja Malta, siiani oma ümberpaigutamiskohustused kavakohaselt täitnud; arvestades, et enamik liikmesriike on nende täitmisega kaugemale maha jäänud; arvestades, et neli liikmesriiki paigutavad ümber äärmiselt piiratud arvul; arvestades, et kaks liikmesriiki ei osale endiselt;
- P. arvestades, et ainult Soome võtab süstemaatiliselt vastu saatjata alaealisi; arvestades, et Itaalias on neile vaja umbes 5 000 ümberpaigutamiskohta, samal ajal kui siiani on ümber paigutatud ainult üks saatjata alaealine; arvestades, et Kreekas on 12. aprilli 2017. aasta seisuga vaja 163 lisakohta;
- Q. arvestades, et mõned liikmesriigid kasutavad väga piiravaid ja diskrimineerivaid eelistusi, näiteks paigutades ümber üksnes üksikemasid või välistades teatud kodakondsusega taotlejad, näiteks eritrealased, ning kohaldavad väga põhjalikku turvakontrolli; arvestades, et 7. mai 2017. aasta seisuga on liikmesriigid 961 Kreekas oleva isiku ümberpaigutamisest keeldunud;
- R. arvestades, et nõukogu otsusega (EL) 2015/1523 sätestatakse selgelt, et

ümberpaigutamismeetmed ei vabasta liikmesriike määruse (EL) nr 604/2013 (Dublin) täielikust kohaldamisest, mis puudutab perekonna taasühinemist ja saatjata alaealiste erikaitset ning humanitaarsetel põhjustel kaalutusõigust käsitlevate sätete kohaldamist;

1. tunnistab, et teatavaid edusamme on tehtud, kuid väljendab pettumust liikmesriikide täitmata solidaarsus- ja vastutuse jagamise kohustuste üle;
2. kiidab heaks Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti poolt automaatse eelistuste vastavusse viimise süsteemi loomise; kutsub liikmesriike üles mitte võtma vastu meelevaldseid otsuseid ümberpaigutamistaotluste heaks kiitmise kohta; nõuab tungivalt, et liikmesriigid lükkaksid taotluseid tagasi üksnes nõukogu otsustes ümberpaigutamise kohta viidatud konkreetsete põhjuste alusel;
3. nõuab tungivalt, et liikmesriigid täidaksid nõukogu otsustest tulenevaid kohustusi ja paigutaksid Kreekast ja Itaaliast süstemaatiliselt ümber varjupaigataotlejaid, sealhulgas neid, kes saabusid pärast 20. märtsi 2016, kuni kõik ümberpaigutamistingimustele vastavad isikud on ümber paigutatud tõhusalt ja sujuvalt nõukogu otsustega ette nähtud ajaraamistikus; kutsub liikmesriike üles andma ümberpaigutamislubadusi ja viima isikuid üle stabiilselt iga kuu;
4. kutsub liikmesriike üles pidama esmatähtsaks saatjata alaealiste ja teiste haavatavate taotlejate ümberpaigutamist;
5. tervitab komisjoni 2. märtsi 2017. aasta kümnendas ümberpaigutamise ja ümberasustamise kohta koostatud aruandes väljendatud seisukohta, et komisjon kavatses kasutada kõhklemata talle aluslepingutega antud volitusi, kui liikmesriigid ei suurenda varsti oma ümberpaigutamiste arvu; saab sellest nii aru, et see hõlmaks rikkumismenetlusi;
6. nõuab, et liikmesriikide õiguslikud kohustused ei lõpeks pärast 26. septembrit 2017, ja et pärast seda kuupäeva peaksid nad ikkagi paigutama ümber kõik tingimustele vastavad taotlejad, kes on selleks kuupäevaks saabunud;
7. rõhutab asjaolu, et nõukogu on seadnud endale eesmärgiks 160 000 ümberpaigutamist; märgib, et inimeste arv, kellel on õigus ümberpaigutamisele, erineb sellest arvust; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut pikendada ümberpaigutamismeetmete kehtivust seni, kuni võetakse vastu uuesti sõnastatud Dublini määrus kooskõlas komisjoni 4. mai 2016. aasta ettepanekuga (COM(2016)0270);
8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.